Parashat Vayikra / פרשת ויקרא

Shabbat Adar II 8, 5768, Mar. 15, 2008 MATSATI.COM / Rightly Dividing ThWord of G-d http://www.matsati.com | matsati@matsati.com

Do you understand the scriptures as the first century Jews?

This Weeks Reading List:

Torah: Leviticus 1:1-6:7 Haftarah: Isaiah 43:21-44:23

B'rit HaChadashah: Hebrews 10:1-18

In the beginning of sefer Vayikra, it says "..." אל-משה" where HaShem calls Moshe by name. What is interesting is when HaShem calls upon Moshe, He could have said "ויקרא משה" ("and He called Moshe") but instead HaShem says "זיקרא אל-משה" which means "And He called unto Moshe." The phrase "And He called unto Moshe" indicates that only Moshe heard his name being called and not Am Yisrael.

1:1-2 ויקרא

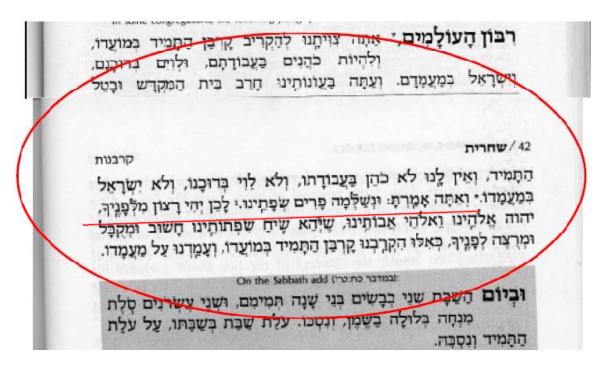
א וַיִּכְרָאׄ אָל־מּשֶׁהֹ וַיְדַבֶּר יְהוָהֹ אֵלְיו מֵאָהֶל מּוֵעֻדֿ לַאּמְר: בּדַבֵּר אָל־בְּגַי יִשְּׂרָאֵל וְאֲמַרְתַּ אֲלֵהֶׁם אָדָם כִּי־יַכְּרָיבֿ מִכֶּם כְרְבָּן לַיִּהוָה מִן־הַבְּהַמָּה מִן־הַבָּקָר וּמִן־הַצֵּאוֹ תַּקְרָיבֿוּ אָתֹּ־ בּרָבִּנְכָּם: אִם־עֹלָהָ כְּרָבָּנוֹ מִן־הַבָּלָר זָכָּר תָּמִים יַקְרִיבֻׁנּוּ

HaShem spoke to Moshe from the Ohel Moed (Tent of Meeting) indicates that the voice of Adonai was heard only by Moshe because he was inside of the Ohel Moed and the voice didn't travel beyond the walls of the Ohel. It is here where Adonai reveals to Moshe the efficacy (effectiveness, success, power, benefit, etc) of blood offered in sacrifice for the atonement of sins. Now today we live in a new age, one which is far removed from which HaShem had given his Torah over 4000 years ago. It was another 2000 years from the giving of the Torah which Yeshua found himself born into an age of teachers including opposing views and debates of the first century. The great sages of rabbinic Judaism like Hillel, and Akiba lived within 100 years of this time.

Today we have a variety of informational systems such as television, radio, the internet, and numerous books in which our intellectual energy has been absorbed. However, the rabbis of the first century their intellectual energy was absorbed by the Bible. It wasn't only that the scriptures were memorized, the Bible reached into every aspect of their lives. Within the first century, the Jewish life was examined against a background of quotations (scriptures) embedded in ones soul (primary means for knowing the scriptures was through memorization). Everything

in life was referred back to the text of scripture from daily work, to family, interaction within the community, between neighbors, and any spiritual experiences that might occur. The Rabbinic literature of the time indicates the rabbis were educated Jews who lived the scriptural text. The bible was the measuring stick which all of life was measured. This is where the people were in the first century. As a good teacher, Yeshua also began where the people were because the Jewish community was rooted within the holy texts. For example, Yeshua says on the sermon of the mount (see *Matthew 5*) he begins with "you have heard ... but I say?" Yeshua begins this way because he is dealing with a community of people who the word of G-d is alive and ever present. Therefore, if we wish to really understand what Yeshua is talking about we have to try to enter the minds of the listeners. This is why the Jewish people and Judaism have so much to offer for our understanding of Yeshua. There is however an obstacle to deal with when attempting to understand Yeshua with respect to rabbinic Judaism. This obstical relates to a religious divide; Judaism believes the character of Yeshua has betrayed Judaism and Christians are reluctant to listen to Judaism speak about Yeshua because Christian thinking is one in which Yeshua should only be understood in light of Christian teaching and dogma.

With this in mind, let's get back to the parsha, we find it is here where Adonai reveals to Moshe the efficacy of blood atonement for sins. In Judaism the daily synagogue services are thought of as having replaced the daily Temple sacrifice. We can easily see this in the Siddur during the first part of the Shacharit (morning) service in the Korbanot section includes portions recalling the sacrifices and offering the bulls of our lips.

Other portions of the liturgy are directly concerned with sin and forgiveness, for example, the 5th and 6th blessings of the Amidah and the Tachanunim (supplications). As you know the temple no longer exists, it is the daily synagogue service which serves as a reminder of sins year after year. In fact, it makes sense for the Conservative and Reformed Jewish movements to apply the term "Temple" to synagogues if synagogue prayers are equivalent to Temple sacrifices. However, according to this week's Parsha, Parashat Vayikra, everything is purified by blood.

Numerous examples in the Torah testify to the significance of and the need for blood atonement. (see *Exodus 29-30*, *Leviticus 1-9*, *14-17*) Without the shedding of blood there is no forgiveness of sins. This basic principle is minimized in Judaism today. Some reasoning behind this mindset that blood is no longer required comes from various sources.

Sources of altered interpretation

1. To begin, it is a good idea to look at the source of G'millut HaSadim (deeds of loving kindness). In my own personal library, I have The Schottenstein Hebrew Edition of the Talmud Bavli, from the Mesorah Heritage Foundation; you can find it here http://www.artscroll.com/Talmud1.htm#hebrew. The key figure in history is Yochanan Ben-Zakhai, who led the Synod of Yavneh (90 C.E.) in reorienting Judaism toward halakhah ("law") and away from the sacrificial system after the destruction of the Temple. I have scanned in the relevant pages from the Talmud Bavli and placed them in the document below, I also highlighted the Hebrew text whose translation is given below. Reading B'rakhot 28b, Yochanan Ben-Zakhai had a significant influence upon Judaism in his instruction on G'milut HaSadim, however, Yochanan apparently continued to have sins on his conscience even on his death bed. Yochanan realizes that forgiveness is ultimately by the grace of HaShem and contemplates what is ahead of him, Heaven or Hell. (Note: anyone who claims Judaism does not have a concept of Hell is clearly mistaken, here we find mention of Hell from back to 90 C.E.) Below is the translation of Yochanan Ben-Zakhai, you can see the helplessness he feels outside of the atonement which is prescribed in the Torah.

B'rakhot 28b

"Now I am being led before the supreme King of Kings, the Holy One, blessed be He, who lives and endures forever and ever. If he is angry with me, he is angry forever. If he imprisons me, he imprisons me forever. If he puts me to death, he puts me to death forever. I can't persuade him with words or bribe him with money. Moreover, there are two ways ahead of me: one leads to Gan-Eden (Heaven) and the other to Gey-Hinnom (Hell), and I do not know which one will take me. How can I do anything but weep?"

תפלת השחר פרק רביעי ברכות

בח:

ל) שכת דף טב כ) כ" ויהיו, נ) פוסססל ס"ב ד) מנילה חב ה) [מני כחי"ט], י) [מעים כה] כ"ק סל.].

גליון חש"ם

נפי כשהלה ריא.
כמסי דרך לרך נכה פיא
למסל ריל כן טרה.
וע"ש עד להה שניים:
וע"ש עד להה שניים:
ע" מדרש מסומלה ליפ
יים מדרש מסומלה ליפ
ויום לאים דרכיל למד
ננד יים מזכרום מלחד
דוד כהכו לה' כני לליסן
דוד כהכו לה' כני לליסן גם׳ כשחלה רים,

פי"ק כלע"ו: אוסרני. חוכש חותי:

מיתת עולם. לעוה"כ: הייתי בוכה. מאימת משפטו אם לדין מוליכין אותי לפניו: עד כאז. בתמיה כלומר ולא יותר ממורא כשר ודם: ולואי. שיהא

כמורא בשר ודם שאם כן חחדלו

ממורא הכריות ויודע שהכל הוא גלוי

להקב"ה ואינו מנים בכך: מפני השושאה. טומאם אהל המת בכל סכית: לחוקידו שבא. אלי ללוומי:

מתנר' מעין שמנה עשרה. כגמרה

מפרש: הושע הי וכר. זו מפלה

מפרש בנמרה: אם אינו יכוד דירד.

שאין לו מי שיאחו את חמורו: יחזיר

את פניו. ללד ירושלים: באפדא.

כמו ותשם בקד רגלי (אוב יג) בית

הסהר שקורין ליפ"ש בלע"ו. לשון

אחר עלים הקשורים זה עם זה הרצה יחד ובלשון מקרא קורא אומס

רפסודות (ד"ה נ נ) וכלע"ו רדיי"ל

וכלשון אשכנו ולו"ם ומשיטן בנהר

להוליכן ממקום למקום ויכולין להלך

עליהן כמו בספינה: גמ' חבו לה'

בני אלים. שהוא רמו לאכות וגכורות

וקדושת השם כדאמרינן בראש השנה

שיראו הפקקים הם הקשרים כמו ששנינו " (כ"ב פ:) בקנים ובגפנים מן הפקק (ג) שלמעלה והיא הקשר שחלל

מלמעלה וכאיסר רוחב בשר באמצע:

דמצער נפשיה. שהוא ניכר שחפן

לכרוע אלא שהוא מצטער: ביבנה תקנוה. לחתר זמן מרוכה: הפקודי.

הלרה: בכל פרשת העבור

מעכירות הרכה: עבירה.

הנהות חב"ח

(מ) גפי אוכרות שנקים רי תנחום איר יסוש ק לוי אתר מנגד: (נ) רשיי ד"ם שימפקקו וכי, תן ספקק ולתעלה:

הנהות הגר"א

כר.

(א) גפי ולא אומר על ממא מהור ולא על מהור ממא. כל זה ניל למעלה קודם ולל לכטל:

ליקוםי רש"י

באברא. קרן, למה כי רגלי אים וכלמן אמש מטריק כלניז ליסי ונילון מטריק כלניז ליסי וני- מסריק ורמה ככר כל יחיב על מול מנדנים יחיב על בי למטריק (וייב ע. ס. בנגד ייח אזברות במשור דור בר. פי במשור בר. פי מחבר בר. בר. פי במשור בר. בחבר מחבר בר. פי במשור מחבר בר. פי בחבר בר. פי במשור מחבר בר. פי בחבר או בחבר בר. פי במשור בר. פי מחבר בר. פי בחבר בר. פי במשור מחבר בר. פי (דף לב.) מנין שאומרים אבות ת"ל הבו לה' בני אלים כו': שיתפקקו. כמזמור זה שמנה עשרה לזכרות וכנגדן מקט רח מוכרות וכתנון מקפי יש כרכות (החלים כש כן הכיע לה' והסעו לו לחם כני לולי הלתן מסון מכר לולי הלתן מסון מכר הנו לבין מיונה (מנום אן, הזכירו לפניו לה לולי הקנה פקוק וסתום שם: איפר. שני קמטים אחד מלמטה ואחד

לעוי רש"י

פריק. פירום סטים. קורנם גדול של נפחים רש"י שכח דף כא עינ ועיין שם דף קג עיינ דיים

את עד "פרקא דרב יוסף. שהיה ראש הישינה בפומגדיתא והיה דורש בשנת קודם תפלח המוספין ולאחר הדרשה היו הולכים לגית הכנסת ומתפללים תפלח המוספין: בצבור שנו. אם הוא בנהכ"ינ עם הצבור לא יקדים להתפלל: בותב" מה שקום. כלומר מה טיבה: גבו" ו"א אבש"ד. וישמח חברי על כשלוני הרי רשות שתים שינאו על ידי שאגרום להם "יש שיעושו: מיושבי קרצות. חטונים.

חליש לבאי ולא מצינא א"ל אמאי לא מעמת מידי ואתית א"ל לא סבר לה מר להא דרב

לייט

הונא דאמר רב הונא אסור לו לאדם שיטעום כלום קודם שיתפלל תפלת המוספין א"ל איבעי ליה למר לצלויי צלותא דמוספין ביחיד ולטעום מידי ולמיתי א"ל ולא סבר לה מר להא דא"ר יוחנן "אסור לו לאדם שיקדים תפלתו לתפלת הצבור א"ל לאו אתמר עלה א"ר אבא יבצבור שנו ולית הלכתא ילא כרב הונא ולא "כריב"ל כרב הונא הא דאמרן כריב"ל האריב"ל "כיון שהגיע מייב מ"ים מסיים זמן תפלת המנחה אסור לו לאדם שימעום כלום קודם שיתפלל תפלת מייב מיים מסיים המדרש המדרש במיים מתבלל בכניסתו לבית המדרש המרחה: מתני ר' נחוניא כן הקנה היה מתפלל בכניסתו לבית המדרש וביציאתו תפלה קצרה אמרו לו מה מקום לתפלה זו אמר להם בכניסתי אני מתפלל שלא יארע דבר תקלה על ידי וביציאתי אני נותן הודאה על חלקי: גבו' ת"ר הבכניסתו מהו אומר יהי רצון מלפניך ה' אלהי שלא יארע דבר תקלה על ידי ולא אכשל בדבר הלכה וישמחו בי חברי ולא אומר ואו על ממא מהור ולא על מהור ממא ולא יכשלו חברי בדבר הלכה ואשמח בהם ביציאתו מהו אומר מודה אני לפניך ה' אלהי ששמת חלקי מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקי מיושבי קרנות שאני משכים והם משכימים אני משכים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים אני עמל והם עמלים אני עמל ומקבל שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר אני רץ והם רצים אני רץ לחיי העולם הבא והם רצים לבאר שחת: ת"ר • כשחלה ר' אליעור נכנסו תלמידיו לבקרו אמר לו רבינו למדנו אורחות חיים ונוכה בהן לחיי העולם הבא אמר להם הזהרו בכבוד חבריכם ומנעו בניכם מן ההגיון והושיבום בין ברכי תלמידי חכמים וכשאתם מתפללים דעו לפני מי אתם עומדים ובשביל כך תזכו לחיי העולם הבא וכשחלה רבי יוחגן בן זכאי גכנסו תלמידיו לבקרו כיון שראה אותם התחיל לבכות אמרו לו תלמידיו נר ישראל עמוד הימיני פטיש החזק מפני מה אתה בוכה אמר להם אילו לפני מלך בשר ודם היו מוליכין אותי שהיום כאן ומחר בקבר שאם כועם עלי אין כעםו כעם עולם ואם אוםרני אין איסורו איסור עולם ואם ממיתני אין מיתתו מיתת עולם ואני יכול לפייםו בדברים ולשחדו בממון אעפ"כ הייתי בוכה ועכשיו שמוליכים אותי לפני ממ"ה הקב"ה שהוא חי וקיים לעולם ולעולמי עולמים שאם כועם עלי כעסו כעם עולם ואם אוסרני איסורו איסור עולם ואם ממיתני מיתתו מיתת עולם ואיני יכול לפייםו בדברים ולא לשחדו בממון ולא עוד אלא שיש לפני שני דרכים אחת של גן עדן ואחת של גיהנם ואיני יודע באיזו מוליכים תדעו כשאדם עובר עבירה אומר שלא יראני אדם. בשעת פטירתו אמר להם פנו כלים מפני הטומאה והכינו כמא לחזקיהו מלך יהודה שבא: מתני' רבן

תרעו כשאדם עובר עבירה אומר שלא יראני אדם. בשעת שבחוני הביי בון המקוף ומסקוף ומסקוף ומסקוף פנו כלים מפני המומאה והכינו כסא לחזקיהו מלך יהודה שבא: מתני' רבן ביי המספר מנים מפני המומאה והכינו כסא לחזקיהו מלך יהודה רבי יהושע אומר מעין י"ח ר"ע אומר "א שמורה בי מסיני מנים מנים נמליאל אומר בכל יום ויום מתפלל אדם שמנה עשרה רבי יהושע אומר מער קבע אין תפלתו תחנונים ר' משיי ישראל מעין י"ח ר"א אומר העושה תפלתו קבע אין תפלתו ישראל ומעין י"ח ר"א אומר העושה הפלתו בפיו מתפלל י"ח ואם לאו מעין י"ח ר"א אומר העושה הפלתו מבר את שארית ישראל תפלתו בפיו מתפלל ו"ח ואם לאו מעין י"ח ר"א אומר העושה תפלתו קבע אין תפלתו תחנונים ר יהושע אומר ההולך במקום סכנה מתפלל תפלה קצרה ואומר הושע ה' את עמך את שארית ישראל אמר כנגד י"ה אזכרות שבקריאת שמע (e) א"ר תנחום אמר רבי יהושע בן לוי כנגד שמונה עשרה חוליות שבשדרה: ואמר ר' תנחום אמר רבי יהושע בן לוי יהמתפלל צריך שיכרע עד שיתפקקו כל חוליות לו אבר בבור: " שבשדרה: ואמר ר' תנחום אמר רבי יהושע בן לוי המתפלל צריך שיכרע עד שיתפקקו כל חוליות לפטר ליפר שבי "שבשדרה עולא אמר כעד כדי שיראה אימר כנגד לבו רבי חנינא אמר 'כיון שנענע ראשו שוב אינו קלד לילופי: "ע" שבשדרה עולא אמר כדי שיראה אימר כנגד לבו רבי חנינא אמר יכיון שנענע ראשו שוב אינו לאט ימון קרד אה צריך אמר רבא יוהוא דמצער נפשיה ומחזי כמאן דכרע הני תמני פרי תשפרי הוויין אמר רבי לוי שבשדרה עולא אמר "עד כדי שיראה איסר כנגד לבו רבי חנינא אמר 'כיון שנענע ראשו שוב אינו ברכת הצדוקים ביבנה תקנוה כנגד מי תקנוה א"ר לוי לרבי הלל בריה דרבי שמואל בר נחמני כנגד אאל

(רש"י דה"ב, ב, טון. ודוים. פירוש אפדה (וצים פ"ג מ"א), דוכרום (רש"י מ"א ה, כנ), רפסודום (רש"י דה"ב, ב, טון. פירוש למר גפן שגדל כו מוך (ר"ש כלאים פ"ו מ"ב ושיין רש"י שכם דף מו פ"ב דיה מופ

עין משפט נר מצוה

נשין יט טוש"ע אר"ח סימן

סת כשין כו סושי כו יום סיים וי טור ושייע פיים סיים א סטיף א: מד ז מיי פייב מהל משון יש טור שויע איה פיי עשון יש טור שויע איה פיי קי סעיף מ: מה ה מי מיי פיים שם

סלכם יונ סמג שם טוש"ע א"ח סימן קיג סעיף

רב נסים נאוו

רכן גמליאל אומר ככל יום אדם מתפלל יח. בתלמוד ארן ישראל ידה. מחלמרו אוין ישיאל (בקין) ואולי ציל על (בקין) ואולי ציל על (בקין) ואולי ציל על משקטן ידי חומרות בשקטן ידי חומרות מהלבות במלמודים במלמודים אברות ידי מעשים שברות במרות אברות ידים עם אברות ידים עם אברות ידים עם אברות בידים אם אברות בידים שבואל בידים ביד

עכו בשלום:

http://www.matsati.com/ Copyright © 2008

ומספרת הברייתא עוד מעשה על דברי תנא לפני פטירתו:

וּרְשֶׁחָלָה רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זַבַּאי נִכְנְסוּ תַּלְמִידִיו לְבַקְרוּ. בִּיוָן שֶׁרָאָה אוֹתָם הָתְחִיל לְבְבּוֹת. אָמְרוּ לוֹ תַּלְמִידָיו: ״נֵר יִשְׂרָאֵל, עַמוּד הַיְמִינִי(וֹּוֹּוֹ, פַּטִּישׁ הֶחָזָק! מִפְּנֵי מָה אַתָּה בּוֹכֶה?״ אָמֵר לָהֵם רבי יוחנן: ״אִילּוֹ לִפְנֵי מֶלֶךְ בָּשֶׂר וָדָם הָיוּ מוֹלִיבִין אוֹתִי למשפט, שָׁהַיוֹם כַּאן וּמָחָר בַּקֶבֶר, שָׁאִם בּוֹעֵס עָלַי אֵין בַּעְסוֹ כַּעַס עוֹלָם, וְאָם אוֹסְרֵנִי בבית הסוהר אֵין אִיסוּרוֹ אִיסוּר עוֹלֶם - אין מאסרו מאסר לעולם, ואם ממיתני בעולם הזה אין מיתתו מיתת עולם

לעולם הבא, וַאָנִי יָכוֹל לְפַיִּיסוֹ בִּדְבָרִים וּלְשַׁחֲדוֹ בְּמָמוֹן, אַף עַל פִּי בַן הָיִיתִי בּוֹבֶה. וְעַבְשָׁיו שֶׁמוֹלִיבִים אוֹתִי לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְבֵי הַמְּלָכִים, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוֹא, שֶהוֹא חֵי וְקַיָים לְעוֹלֶם וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים, שֶׁאָם בּוֹעֵס עָלַי בַּעֲסוֹ בַּעַס עוֹלָם, וְאָם אוֹסְרֵנִי אִיסוּרוֹ אִיסוּר עוֹלֶם, וְאָם מְמִיתֵנִי מִיתָתוֹ מִיתַת עוֹלֶם, וְאֵינִי יָבוֹל לְפַיְיסוֹ

בְּדְבָרִים וְלֹא לְשַׁחֲדוֹ בְּמָמוֹן; וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שֶׁיֵשׁ לְפָנֵי שְׁנֵי דְרָכִים, אַחַת שֶׁל גַּן עֶדֶן, וְאַחַת שֶׁל גֵיהָנָם, וְאֵינִי יוֹרֵע בְּאֵיזוֹ מוליכים אותי [17], ולא אַבְבֶּה?״

:המשך המעשה

אָמְרוּ לוֹ תלמיריו: ״רַבִּינוּ, בָּרְבֵנוּ!״ אָמַר לָהֶם: ״יְהִי רָצוֹן מלפני אבינו שבשמים שֶׁתְּהֵא מוֹרָא שָׁמֵיִם עֲלֵיכֶם כְּמוֹרָא בָּשָׂר וָדָם״. אָמְרוּ לוֹ תַּלְמִידָיוּ: ׳׳עַד בָּאן - וכי אין זה ראוי שיהא מורא שמים יותר ממורא בשר ודם?" אָמֵר לָהֶם רבי יוחנן: "יּוּלְנֵאי שתזכו לדרגא זו שיהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם, שאף מי שזוכה רק לדרגא זו נמנע מעבירות הרבה! תַּדְעוּ שכך הוא, שהרי בְּשֶׁאָדָם עוֹבֵר עֲבֵירָה פעמים רבות הוא עושה כך בסתר משום מורא הבריות, ואומר: ׳הלואי שֶלֹא יִרְאַנִי אָדָם׳, ואף על פי שהוא יודע שהכל גלוי לפני הקדוש ברוך הוא, אינו נמנע מלחטוא, ומורא הבריות גדול אצלו ותר ממורא שמים"[18].

ומסיימת הברייתא:

בְשְׁעַת פְּטִירָתוֹ, אָמֵר לָהֶם רבי יוחנן בן זכאי: ׳׳פַנוּ בֶּלִים מן הבית מְפְנֵי הַטוּמְאָה, שלא יטמאו הכלים באהל המת(נפו, וְהַבִּינוּ בְּסֵא יְחִזְקּיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה שֶׁבָּא אלי ללוותנייי[20].

מושונה המשנה חוזרת לדיני תפלה:

רַבֶּן גַּמְלִיאֵל אומֵר: בְּכָל יוֹם וָיוֹם מִתְפַּלֵל אָדָם תפּילת שְמֹנֶה עֶשְׁרֵהוֹיִנוּ. רַבִּי יְהוֹשָׁעַ אוֹמֵר: אינו צריך להתפלל אלא תפילה קצרה ׳׳מֵעִין שְמוֹנֶה עֶשְׁרָה׳׳, וכפי שמבואר בגמרא. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אַם שְגוּרָה תְפּלָתוֹ בְּפִיו, שרגיל בה ויכול להתפלל בלי לטעות. מִתְפַּלֵל תפילת שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה בשלימות, וְאָם לֵאו, מתפלל רק ׳׳מֵעֵין שמונה עשרה".

ועוד בענין תפלה:

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: הָעוֹשֶׁה תְּפָּלָתוֹ קֶבַע - חוק קבוע (22 אין תְּפָלָתוֹ תַּחֲנוּנִים כפי שראוי לתפילה שתהיה, בקשת רחמים ותחנונים[23].

ועוד בענין תפילה:

רַבִּי יְהוֹשָעַ אוֹמֵר: הַהוֹלַךְ בְּמְקוֹם סַבֶּנָה ואין דעתו מיושבת עליו כלל²⁰, פטרוהו חכמים לגמרי מתפילת שמונה עשרה (ואף מתפילת "מעין שמונה עשרה" שמתפלל לדעת רבי יהושע כל השנה) ומְתְפַלֵּל תְפָּלָה קְצֶרָה, וְאוֹמֵר נוסח זה: ׳׳הושַע ה׳ אֶת עַמְּךָ אֶת שְאַרִית יִשְׂרָאֵל. בְּכָל פָּרָשַת הָעִבּוּר (25 יְהִיוֹ צַרְכֵיהַם לְפַנֵיךָ. בַּרוּךְ אַתַּה ה׳ שומע תפלה׳׳.

12. על פי רש״י בפירוש הראשון. ובפירוש השני פירש רש״י ש״הגיון״ הוא ״שיחת הילדים", היינו שלא יבטלו זמנם בשיחה בטלה (עיין אבות ג, י "ושיחת הילדים").

והמאירי פירש "הגיון" על לימוד מקרא, ובאופן אחר, שלא יפרשו פסוקים כפשוטם בכל דבר שפשוטו של מקרא עלול להביא לידי כפירה (כגון פסוקים שמדברים על הקב"ה בלשונות של הגשמה, ש"דיברה תורה כלשון בני אדם"). ועיין גם בערוך ערך הג שפירש "מפתרון פסוק כצורתו" (ועיין קידושין מט, א ורש"י ותוספות שם על המתרגם פסוק כצורתו).

ועיין פירושים נוספים באוצר הגאונים, עיון יעקב, עץ יוסף וצל״ח.

.13 מהרש״א מבאר, שהואיל ואמר שימנעו בניהם מלימוד מקרא, הוסיף ואמר שאף אם עדיין לא הגיעו לגיל של לימוד משנה ותלמוד, מכל מקום לא ילכו בטל, אלא יושיבום אצל תלמידי חכמים, ואף שלא ילמדו מהם תורה, ילמדו מהם מידות

14. כדי שתתפללו ביראה ובכוונה (רש״י).

15. כתב בפני יהושע, שדברי רבי אליעזר מכוונים כנגד שלשת הדברים שעליהם עומד העולם: "תורה, עבודה, וגמילות חסדים" (אבות א, ב): "היזהרו בכבוד חבריכם" - כנגד גמילות חסדים, "מנעו בניכם מן ההגיון והושיבום בין ברכי תלמידי חכמים" - כנגד תלמוד תורה, ו"כשאתם מתפללים דעו לפני מי אתם עומדים" – כנגד עבודה, שהתפילה היא עבודה שבלב.

.16 בבית המקדש הראשון העמיד שלמה שני עמודים באולם, שם הימיני ״יכין״, ושם השמאלי "בונו". וכינו התלמידים את רבן יוחנן בכינוי כבוד שהוא חשוב בעמוד הימיני, שהימין חשוב יותר בכל מקום (רש״).

17. כוונת התוספת "ולא עור", שאף שלא תהיה מיתתי מיתת עולם כרשעים גמורים, מכל מקום אני מתיירא שמא יוליכוני לגיהינום להיות נידון שנים עשר חודש לכפר על חטאי (מהרש״א, על פי ראש השנה יו, א).

פירוש אחר למשפט "ולא עוד": בדינו של מלך בשר ודם בספק הוא רק אם אצא חייב או זכאי בלא עונש, אבל בדינו של הקב״ה אם אצא זכאי הרי אקבל שכר בגן

ערן, ואם חלילה אצא חייב אסבול מלבד עצם יסורי הגיהינום גם צער נורא על הפסד השכר בגן עדן (כוכבי אור לרבי יצחק בלאזר).

על השאלה מפני מה התיירא רבן יוחנן בן זכאי כל כך, שהרי וראי קיים כל התורה ומה היה לו להתיירא, עיין כוכבי אור שם, ובספר שיחות מוסר מהגאון רבי חיים שמואלביץ (שנת תשל״א, שיחה לג).

ובאורחות חיים לרא"ש (סימן לב) נאמר: "זכור יום המות תמיד וכו' ויבהלוך רעיוניך מדי זכרך חרדת רבן יוחנן בן זכאי זכרונו לברכה".

18. רש״י. ועיין בספר שערי אור לרבי יצחק בלאזר פרק ב, על הסבר הדבר, כיצד אפשר שאדם מתיירא יותר מן הבריות מאשר מהקב״ה.

.19 כל הנמצא עם המת באותו בית או מתחת לאותו אהל נטמא בטומאת מת, וכשהרגיש רבן יוחנן שעומדת נשמתו לצאת ציוה לפנות את הכלים שלא יטמאו. 20. רבן יוחנן בן זכאי היה מצאצאיו של חזקיהו המלך, ולכן בא ללוותו (רב סעריה גאון, בפירושו שבאוצר הגאונים עמוד 110). ויש מפרשים שיש בגן עדן כמה דרגות, ורבן יוחנן בן זכאי עמד לזכות באותה דרגא של חזקיהו ולכן בא ללוותו (עיין ריטב״א). ועיין עוד פירושים בצל״ח ובספר בן יהוידע.

21. אף שיש בה תשע עשרה ברכות משום הברכה שהוסיפו ביבנה, וכפי שיתבאר להלן, נשאר לה השם המקורי שניתן לה כשהיו לה שמונה עשרה ברכות.

22. בגמרא (לקמן כט, ב) מבוארים כמה אופנים שנראה מהתנהגותו שהתפילה היא בדרך של "קבע".

23. עיין בפרקי אבות (ב, יג): "רבי שמעון אומר וכר וכשאתה מתפלל אל תעש תפילתך קבע אלא רחמים ותחנונים לפני המקום ברוך הוא וכו' ". ותפילה נקראת בכמה מקומות "רחמי" (עיין לעיל כ, ב ו־כו, א). ועיין תפארת ישראל למשנה כאן

.24 משנה ברורה קי, יג.

.25 ביטוי זה סתום, ומבואר בגמרא לקמן כט, ב

- 2. Borrowing from secular philosophy with the idea that modern man has evolved past the kind of primitive religion that portrays G-d as requiring blood atonement. For example Reformed Judaism has removed from the "Amidah" of its prayer books all references to the restoration of sacrifices. However, on the other hand, Orthodox Judaism (i.e. the Temple institute) prays three times a day for the rebuilding of the Temple so the daily sacrifices will be restored and offered in the manner which is prescribed by the Torah.
- 3. Various scripture verses which appear to minimize the importance of animal sacrifices. For example, Isaiah 1:11-17 says "I am full of the burn offerings of rams and the fat of fed beasts; I do not delight in the blood of bulls, lambs or goats ...who has required this of you? ... Do not bring vain oblations any longer; it is an offering of abomination to me." Even Yeshua mentions Hosea 6:6 "I want compassion rather than animal-sacrifice." These verses and various others found in the Tanach are used as proof text for receiving forgiveness of sins outside of blood atonement.

Thus far we have established that within Judaism, it is believed blood atonement is unnecessary and have given the mindset behind such conclusions. Next, let's look at what the Torah says: "blood makes atonement by the reason of the life."

Leviticus 17:11

17:11 For the life of a creature is in the blood, and I have given it to you on the altar to make atonement for yourselves; for it is the blood that makes atonement because of the life.' (בּי נָפֶשׁ הַבָּשֶׁר בַּדָם הִוּא בַּנָפֶשׁ יְכַפֵּ עַל־הַמִּוְבֵּח לְכַפֵּר עַל־נַפְשׁ 'תֵיכֶם כִּ יִ־הַדָּם הוּא בַּנָפֶשׁ יְכַפָּ עַל־הַמִּוְבֵּח לְכַפֵּר עַל־נַפְשׁ 'תֵיכֶם כִּ יִ־הַדָּם הוּא בַּנָפֶשׁ יְכַפָּ (CJB)

In light of modern philosophy and various scriptures which appear to minimize the sacrificial system, how can we understand these arguments from the perspective of the first century? The answer to these reasons is that animal sacrifices offered by people who lack compassion, whose "hands are full of blood," and who do not "seek justice, relieve the oppressed, judge the fatherless fairly or plead on behalf of the widow" (see *Isaiah 1:15-17* and *James 1:27*) are useless and an abomination before Adonai.

Mica 6:6-7

6:6 "With what can I come before ADONAI to bow down before God on high? Should I come before him with burnt offerings? with calves in their first year? 6:7 Would ADONAI take delight in thousands of rams with ten thousand rivers of olive oil? Could I give my firstborn to pay for my crimes, the fruit of my body for the sin of my soul?" 6:8 Human being, you have already been told what is good, what ADONAI demands of you no more than to act justly, love grace and walk in purity with your God. (CJB)

Other similar passages such as 1 Samuel 15:22, Amos 5:2, Psalms 40:7-9, it is made clear the authors do not regard such verse as downgrading the sacrificial system. Rather, that HaShem regards the sacrificial system only in light of those whose hearts are right. Only those whose hearts are right can offer blood sacrifices that will please HaShem; "repentance, prayer, and tzedakah (righteousness)" are necessary prerequisite (something that is required for) for acceptable sacrifice, but not substitutes for it. This is true not only from the beginning of the

history of Yisrael (through the Tanach) but also with the last prophet Malachi who writes that in the Messianic times, when Adonai suddenly comes to His Temple along with the "messenger of the covenant" which is understood to be the Messiah Yeshua.

Malachi 3:1-4

3:1 "Look! I am sending my messenger to clear the way before me; and the Lord, whom you seek, will suddenly come to his temple. Yes, the messenger of the covenant, in whom you take such delight - look! Here he comes," says ADONAI-Tzva'ot. 3:2 But who can endure the day when he comes? Who can stand when he appears? For he will be like a refiner's fire, like the soapmaker's lye. 3:3 He will sit, testing and purifying the silver; he will purify the sons of Levi, refining them like gold and silver, so that they can bring offerings to ADONAI uprightly. 3:4 Then the offering of Y'hudah and Yerushalayim will be pleasing to ADONAI, as it was in the days of old, as in years gone by. (CJB)

Repentance, prayer, and righteousness have its application in offering G-d "a sacrifice of praise continually" thanking Him that Yeshua has provided a once and for all kapporah, a blood atonement for sin because as the verse says "without the shedding of blood there is no forgiveness of sins." This kind of sacrificial offering will be pleasant to Adonai, as in ancient times. Hebrews 13:15 Through him, therefore, let us offer God a sacrifice of praise continually. For this is the natural product of lips that acknowledge his name. (מַלְהִים הָּבֶּיִי שְׂפָּחֵינוּ הַנַּ תְּנִוֹת הּוֹדָה לִשְׁמֵוֹ (CJB)

Be Blessed in Yeshua our Messiah!	!	
-----------------------------------	---	--

הללויה לאדוננו מורנו ורבינו ישוע מלך המשיח לעולם ועד:

Hallelujah for our Lord, our Teacher, our Rabbi, "Yeshua" King Messiah forever and ever